

Uchwała Nr 1/2017
Głównego Sądu Honorowego
Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 25 kwietnia 2017 roku

w sprawie uchwalenia Regulaminu Sądów Honorowych Związku Ochotniczych Straży
Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie § 33 ust. 2 statutu Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Główny Sąd Honorowy Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej postanawia:

§1

Uchwalić Regulamin Sądów Honorowych Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w brzmieniu stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Traci moc uchwała nr 2/2000 Głównego Sądu Honorowego ZOSP RP z dnia 5 lipca 2000 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Głównego Sądu Honorowego i Wojewódzkiego Sądu Honorowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§3

Wykonanie uchwały powierzyć przewodniczącemu Głównego Sądu Honorowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Głównego Sądu Honorowego ZOSP RP
M. A. Komorowski
Marek Adam Komorowski

Załącznik
do uchwały nr 1/2017
GSH ZOSP RP
z dnia 25 kwietnia 2017 r.
w sprawie uchwalenia Regulaminu Sądów Honorowych ZOSP RP

**REGULAMIN
SĄDÓW HONOROWYCH
ZWIĄZKU OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

H.A. King *for* *Chairman*

DZIAŁ I

USTRÓJ I KOMPETENCJE SĄDÓW HONOROWYCH

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Sądy Honorowe Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP, zwane dalej „sądami honorowymi” rozstrzygają spory i skargi wewnątrz Związku.

§ 2

1. Sądami honorowymi są:
  - 1) sądy honorowe oddziałów wojewódzkich ZOSP RP,
  - 2) Główny Sąd Honorowy ZOSP RP.
2. Postępowanie przed sądami honorowymi jest dwuinstancyjne.
3. Sądy honorowe orzekają w składach trzyosobowych z zastrzeżeniem § 5 ust. 3 Regulaminu.
4. Postępowanie w sprawach należących do właściwości sądów honorowych toczy się według przepisów niniejszego Regulaminu.

§ 3

Do zadań sądów honorowych należy w szczególności:

- 1) dbałość o zgodność działań wszystkich ogniw i członków Związku ze Statutem Związku i przyjętymi uchwałami władz Związku,
- 2) uchwalanie rocznych planów pracy, podejmowanie uchwał i kontrolowanie ich wykonania,
- 3) udział w opracowywaniu i opiniowaniu projektów aktów prawnych związanych z działalnością Związku i sądów honorowych,
- 4) rozpatrywanie wniosków w sprawach działalności sądów honorowych,
- 5) rozpatrywanie spraw w trybie określonym w niniejszym Regulaminie, zgodnie z zasadami praworządności i etyki wewnątrzorganizacyjnej.

ROZDZIAŁ II

WŁAŚCIWOŚĆ SĄDÓW HONOROWYCH

§ 4

1. Sąd Honorowy Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP, zwany dalej „WSH”, rozpatruje i rozstrzyga w pierwszej instancji sprawy członków władz oddziałów powiatowych i gminnych dotyczących naruszenia zasad statutowych i programowych Związku, przyjmowania postaw godzących w dobre imię Związku lub postępowanie niezgodne z zasadami koleżeństwa i solidarności organizacyjnej na terenie objętym właściwością tych Sądów.
2. Sąd Honorowy Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP może prowadzić mediacje między członkami zwyczajnymi Związku za ich zgodą.

§ 5

1. Główny Sąd Honorowy, zwany dalej „GSH”, rozpatruje i rozstrzyga w pierwszej instancji sprawy członków władz Związku i członków władz oddziałów wojewódzkich Związku dotyczących naruszenia zasad statutowych i programowych Związku, przyjmowania postaw godzących w dobre imię Związku lub postępowanie niezgodne z zasadami koleżeństwa i solidarności organizacyjnej.
2. GSH rozpoznaje sprawy w trybie odwoławczym od orzeczeń WSH.
3. Sądem odwoławczym dla spraw rozpoznawanych w pierwszej instancji przez GSH jest GSH, który rozpoznaje odwołania w składzie pięcioosobowym, z wyłączeniem tych członków sądu, którzy orzekali w pierwszej instancji.

§ 6

O właściwości sądu honorowego w postępowaniu decyduje przynależność organizacyjna obwinionego w chwili popełnienia przewinienia.

§ 7

1. W sprawach dotyczących kilku członków Związku podlegających właściwości różnych sądów honorowych – właściwy jest sąd honorowy wskazany przez przewodniczącego GSH.
2. W sprawie szczególnie złożonej pod względem faktycznym i prawnym, WSH może wystąpić do GSH o przejęcie sprawy do rozpoznania.
3. GSH może przejąć do rozpoznania każdą sprawę, jeżeli przemawiają za tym okoliczności i powaga sprawy, wówczas orzeka jako sąd pierwszej instancji.
4. W przypadku pozostawienia bez biegu wniosku o wszczęcie postępowania lub – mimo wydania postanowienia o wszczęciu postępowania – nie wyznaczenia terminu pierwszej rozprawy w okresie 1 miesiąca od daty złożenia przez rzecznika wniosku o ukaranie – na żądanie wnioskodawcy rozpoznanie sprawy może przejąć sąd wyższej instancji.

ROZDZIAŁ III

KARY

§ 8

W postępowaniu sądy honorowe mogą orzekać następujące kary:

- 1) upomnienia,
- 2) nagany,
- 3) wystąpienia z wnioskiem o pozbawienie funkcji pełnionych we władzach Związku.

ROZDZIAŁ IV

ORGANIZACJA I ZADANIA SĄDÓW HONOROWYCH

§ 9

1. Sądy honorowe realizują zadania na posiedzeniach i zespołach orzekających, oraz przez udział członków sądów honorowych w posiedzeniach, naradach, odprawach, szkoleniach władz Związku i jednostek organizacyjnych Związku.
2. Posiedzenia sądów honorowych odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz w roku. O terminie posiedzenia plenarnego sądu honorowego powinno zawiadomić się jego członków, co najmniej na 14 dni przed posiedzeniem. Do stałych punktów posiedzenia należy informacja o pracy zespołów orzekających między posiedzeniami.

§ 10

1. Sądy honorowe dokonują corocznej oceny swojej pracy.
2. Sądy honorowe mają obowiązek składania sprawozdań ze swej działalności na Zjazdach władz statutowych Związku odpowiedniego stopnia.
3. WSH składają sprawozdanie do GSH na koniec roku kalendarzowego i na koniec kadencji.

§ 11

1. Obowiązkiem członka sądu honorowego jest czynny udział w pracach sądu, w szczególności uczestnictwo w posiedzeniach oraz w realizacji powierzonych mu zadań.
2. W razie niemożności udziału w posiedzeniu, członek sądu honorowego obowiązany jest usprawiedliwić swoją nieobecność przed posiedzeniem. Członek sądu obowiązany jest powiadomić przewodniczącego o przeszkodach utrudniających lub uniemożliwiających mu wykonanie powierzonego zadania.

H.A. Kempf Jura Jurek

3. Członek sądu nie może pełnić swych obowiązków, jeżeli przeciwko niemu toczy się postępowanie karne w organach wymiaru sprawiedliwości lub przed sądem honorowym, a gdy postępowanie to zakończy się prawomocnym uznaniem go za winnego, traci mandat członka sądu honorowego.

§ 12

1. Członkowie sądów honorowych wybierają ze swego grona przewodniczącego i na jego wniosek wiceprzewodniczących i sekretarza.
2. Przewodniczący sądu honorowego sprawuje ogólne kierownictwo nad działalnością sądu honorowego, a w szczególności:
  - 1) organizuje działalność sądu honorowego,
  - 2) ustala terminy i proponuje porządek posiedzenia sądu honorowego,
  - 3) utrzymuje bieżący kontakt z kierownictwem władzy wykonawczej danego stopnia,
  - 4) wyznacza zespoły orzekające,
  - 5) reprezentuje sąd honorowy,
  - 6) wykonuje inne czynności wynikające z niniejszego Regulaminu i Statutu.
3. W razie nieobecności przewodniczącego pracą sądu honorowego kieruje wyznaczony wiceprzewodniczący, na którego przechodzą prawa i obowiązki przewodniczącego.
4. Sekretarz sądu honorowego:
  - 1) odpowiada za stronę organizacyjną narad, rozpraw i spotkań,
  - 2) sporządza protokoły z zebrań i nadzoruje zbiór dokumentacji,
  - 3) prowadzi ustaloną ewidencję,
  - 4) utrzymuje bieżący kontakt z komórkami organizacyjnymi władz wykonawczych danego stopnia,
  - 5) wykonuje inne czynności zlecone przez przewodniczącego.

§ 13

1. GSH sprawuje nadzór nad działalnością WSH.
2. GSH ma obowiązek udzielania nadzorowanym sądom pomocy, zapewniając im prawidłową działalność, nie wkraczając jednak w ich niezawisłość.

§ 14

Sądy honorowe mogą korzystać w swej pracy z doraźnej pomocy lub stałej współpracy biegłych, doradców i specjalistów.

§ 15

1. Sądy honorowe współpracują z odpowiednimi władzami ZOSP RP, w szczególności:
  - 1) utrzymują stały kontakt z komisjami rewizyjnymi Związku w celu podejmowania wspólnych działań,
  - 2) współpracują z Zarządem Głównym, zarządami oddziałów oraz zarządami wykonawczymi właściwego stopnia.
2. Władze, jednostki organizacyjne oraz członkowie ZOSP RP są obowiązani do udzielania sądom honorowym informacji i wyjaśnień oraz udostępniania dokumentów i materiałów niezbędnych do prawidłowego spełniania ich statutowych zadań.

§ 16

1. Wydatki finansowe związane z działalnością sądów, w tym koszty postępowania, pokrywane są z budżetu właściwej jednostki organizacyjnej ZOSP RP.
2. Obsługę biurową i kancelaryjną sądów honorowych zapewniają właściwe zarządy wykonawcze.

H.A. Kemp   *Straz*   *Wojewoda*

DZIAŁ II

TRYB POSTĘPOWANIA PRZED SĄDAMI HONOROWYMI ZOSP RP

ROZDZIAŁ I

ZASADY OGÓLNE

§ 17

1. Rozstrzygnięcia sądu honorowego zapadają na rozprawie lub posiedzeniu w formie orzeczeń lub postanowień.
2. Orzeczenie może być wydane jedynie na rozprawie.

§ 18

1. Sądy honorowe orzekają w zespołach orzekających. Skład zespołu orzekającego, w tym jego przewodniczącego wyznacza przewodniczący sądu.
2. Protokolanta wyznacza przewodniczący sądu albo przewodniczący zespołu orzekającego.
3. Członek zespołu orzekającego może być wyłączonej ze sprawy na uzasadniony wniosek strony lub na własną prośbę. O wyłączeniu decyduje przewodniczący sądu honorowego lub zespół orzekający, jeżeli wniosek został zgłoszony na rozprawie.

§ 19

Niedające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść obwinionego.

§ 20

1. Sądy honorowe orzekają we własnych siedzibach.
2. W uzasadnionych przypadkach GSH i WSH mogą orzekać po za swoją siedzibą.

§ 21

1. Siedzibą GSH jest Warszawa.
2. Siedzibą WSH są odpowiednio siedziby oddziałów wojewódzkich Związku.

ROZDZIAŁ II

STRONY, PEŁNOMOCNICY, OBROŃCY

§ 22

Stronami w postępowaniu przed sądem honorowym są wnioskodawca, rzecznik dyscyplinarny zwany dalej „rzecznikiem” oraz obwiniony.

§ 23

1. Rzecznik występuje w postępowaniu w imieniu władz Związku jako przedstawiciel, którego zadaniem jest obrona honoru, godności, dobrego imienia i powagi organizacji i jej członków.
2. Dla spraw toczących się przed GSH powoływani są Rzecznicy GSH spośród działaczy Związku OSP RP przez Prezydium Zarządu Głównego które określa ich liczbę.
3. Dla spraw toczących się przed WSH powoływani są Rzecznicy WSH spośród działaczy Związku OSP RP przez odpowiednie prezydium zarządu oddziału wojewódzkiego, które określa ich liczbę.
4. Rzecznik niezależnie od przeprowadzenia dochodzenia ma obowiązek uczestniczenia w posiedzeniu sądu.
5. Czynności rzecznika nie może wykonywać osoba powinowata lub krewna obwinionego w linii prostej, ani będąca zależna od obwinionego, lub będąca świadkiem w tej samej sprawie.

N.A. Kempf *J. J. J.* *J. J. J.*

§ 24

1. Obwiniony może w toku postępowania wybrać sobie obrońcę spośród działaczy Związku.
2. Przewodniczący sądu honorowego wyznacza na wniosek obwinionego obrońcę z urzędu spośród działaczy Związku. Wyznaczenie obrońcy powinno nastąpić w terminie 14 dni od złożonego wniosku.
3. Obrońca wykonuje swoje czynności społecznie. Władze Związku powinny umożliwić obrońcy wykonanie jego czynności.

ROZDZIAŁ III WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA

§ 25

1. Podstawę do wszczęcia postępowania stanowi wniosek.
2. Z wnioskiem o wszczęcie postępowania przed sądem honorowym mogą wystąpić:
  - 1) prezydium zarządów Związku,
  - 2) zainteresowany,
  - 3) właściwy sąd honorowy z własnej inicjatywy.
3. Wniosek powinien być złożony w trzech egzemplarzach i zawierać:
  - 1) oznaczenie wnioskodawcy i jego adres, a w przypadku działacza Związku imię i nazwisko, funkcję i adres zamieszkania,
  - 2) imię i nazwisko osoby przeciwko której skierowano wniosek, oraz pełnioną funkcję w Związku i adres zamieszkania, a jeśli sprawa dotyczy jednostki organizacyjnej Związku, nazwę i adres tej jednostki,
  - 3) dokładne określenie zarzucanego przewinienia ze wskazaniem czasu i miejsca jego popełnienia,
  - 4) uzasadnienie ze wskazaniem dowodów, a przy wskazaniu świadków – podanie ich adresów.
4. Jeżeli wniosek nie odpowiada warunkom określonym w ust. 2, przewodniczący sądu honorowego wzywa składającego wniosek do uzupełnienia braków formalnych w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania z pouczeniem, że nieusunięcie braków spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.
5. Na postanowienie o zwrocie wniosku stronie przysługuje zażalenie do GSH.

§ 26

1. Wniosek skierowany do sądu honorowego, który nie jest właściwy do jego rozpoznania, przewodniczący tego sądu przekazuje niezwłocznie właściwemu sądowi honorowemu celem rozpatrzenia, powiadamiając o tym wnioskodawcę.
2. Spór o właściwość pomiędzy WSH rozstrzyga w drodze postanowienia GSH.
3. Wniosek wniesiony do niewłaściwego sądu honorowego przed upływem terminu przedawnienia, uważa się za wniesiony z zachowaniem terminu.
4. Jeżeli do sądu honorowego wpłynął wniosek od nieuprawnionego wnioskodawcy podlega on zwrotowi.

§ 27

1. Przewodniczący sądu honorowego wszczyna postępowanie po stwierdzeniu, że wniosek spełnia wymogi formalne i przekazuje niezwłocznie sprawę rzecznikowi, a odpis postanowienia o wszczęciu stronom.
2. Postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom.
3. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wnioskodawcy przysługuje zażalenie do sądu honorowego w terminie 14 dni od daty otrzymania odpisu postanowienia.
4. Rzecznik zobowiązany jest do wszechstronnego zbadania okoliczności wskazanych we wniosku.

H.A. Kuryś
J. Kuryś

5. Rzecznik umarza postępowanie, gdy:
  - 1) zebrany w toku czynności sprawdzających materiał dowodowy nie daje podstaw do wszczęcia dochodzenia tj. przewinienie nie zawiera znamion określonych w § 4 ust. 1 i § 5 ust.1 Regulaminu lub pozwala na uznanie, że przewinienie jest mniejszej wagi, a szkodliwość społeczna czynu jest znikoma;
  - 2) od dnia popełnienia przewinienia, upłynęły trzy lata tj. nastąpiło przedawnienie.
6. Postanowienie o umorzeniu postępowania wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom. Na postanowienie przysługuje zażalenie do sądu honorowego w terminie 14 dni od daty otrzymania odpisu postanowienia za pośrednictwem rzecznika.
7. Rzecznik uznając zażalenie za zasadne może je uwzględnić, wydając stosowne postanowienie.

§ 28

Po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania, strony oraz pełnomocnik wnioskodawcy i obrońca obwinionego mogą przeglądać akta sprawy oraz sporządzać z nich odpisy, notatki lub fotokopie.

§ 29

1. Rzecznik prowadzący dochodzenie bada wszystkie okoliczności i dowody potrzebne do wyjaśnienia sprawy, przesłuchuje obwinionego i świadków, a w razie konieczności biegłych i wnioskodawcę oraz dokonuje w miarę potrzeby oględzin i sporządza protokół z przeprowadzonych czynności.
2. Prawo do odmowy składania zeznań przysługuje powinowatym lub krewnym obwinionego w linii prostej.

§ 30

W toku dochodzenia rzecznik zaznaja obwinionego z postawionymi zarzutami i treścią zebranych dowodów oraz poucza go o przysługującym mu prawie do składania wyjaśnień i wniosków o uzupełnienie dochodzenia, umożliwiając obwinionemu wypowiedzenie się i wskazanie własnych środków dowodowych.

§ 31

1. Jeżeli o ten sam czyn toczy się przeciwko obwinionemu postępowanie karne lub postępowanie w sprawie o wykroczenie, rzecznik zawiesza postępowanie do czasu prawomocnego zakończenia postępowania karnego lub postępowania w sprawie o wykroczenie. W takim wypadku terminy ulegają zawieszeniu i biegną dalej po zakończeniu postępowania karnego lub postępowania w sprawie o wykroczenie i podjęciu na nowo zawieszzonego postępowania.
2. W wypadku orzeczenia prawomocnego wyroku skazującego w sprawie karnej lub w sprawie o wykroczenie za czyn podlegający ukaraniu w postępowaniu przed sądem honorowym można wsząć postępowanie przed sądem honorowym pomimo upływu terminu przedawnienia określonego w § 27 ust. 5 pkt 2, jeżeli jego ujawnienie nastąpiło po tym terminie. W takim wypadku wszczęcie postępowania przed sądem honorowym nie może nastąpić później niż w ciągu trzech miesięcy od powzięcia wiadomości o prawomocnym skazaniu.
3. Na postanowienie w przedmiocie zawieszenia postępowania stronom przysługuje zażalenie do sądu honorowego w terminie 14 dni od daty otrzymania odpisu postanowienia.

§ 32

1. Jeżeli nie można ustalić miejsca pobytu obwinionego, przewodniczący sądu lub skład orzekający zawiesza postępowanie do czasu ustalenia jego miejsca pobytu. W tym czasie termin

M.A. Kuryl - Jura

przedawnienia zawiesza się i biegnie on dalej po uzyskaniu informacji o miejscu aktualnego pobytu obwinionego i podjęcia postępowania.

2. W razie nieustalenia miejsca pobytu obwinionego w ciągu 3 lat – postępowanie umarza się.
3. Na postanowienie wskazane w ust. 1 i 2 stronom służy zażalenie do sądu honorowego.

§ 33

1. Dochodzenie powinno zostać zakończone w ciągu 3 miesięcy od dnia przekazania sprawy rzecznikowi przez przewodniczącego właściwego sądu honorowego.
2. Po zakończeniu dochodzenia rzecznik zaznaja obwinionego z wynikami dochodzenia i:
  - 1) przekazuje wniosek o ukaranie wraz z aktami sprawy łącznie z protokołami z dochodzenia i zebranymi dowodami z odpowiednią liczbą odpisów przewodniczącemu właściwego sądu honorowego celem dalszego postępowania,
  - 2) w razie braku dowodów winy występuje do właściwego sądu honorowego z wnioskiem o umorzenie sprawy.

ROZDZIAŁ IV POSTĘPOWANIE PRZED SĄDEM I INSTANCJI

§ 34

Po wpłynięciu do sądu honorowego wniosku rzecznika o ukaranie wyznaczany jest zespół orzekający.

§ 35

1. Przewodniczący zespołu orzekającego wyznacza termin i miejsce rozprawy. Na rozprawę wzywa się strony i świadków.
2. Wezwanie powinno nastąpić na piśmie, wysłanym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, najpóźniej na 14 dni przed terminem rozprawy.

§ 36

Rozprawy są jawne. W uzasadnionych przypadkach zespół orzekający może wyłączyć lub ograniczyć jawność całości rozprawy lub jej części.

§ 37

1. Przewodniczący zespołu orzekającego kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym przebiegiem.
2. Zespół orzekający jest zobowiązany dążyć do wszechstronnego zbadania sprawy i wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności. W tym celu może dopuszczać wszelkie dowody, nawet nie powołane przez strony. Zespół orzekający jest zobowiązany zapewnić stronom możliwość składania wyjaśnień, oświadczeń i wniosków, zadawanie pytań oraz wypowiedzania się, co do wniosków strony przeciwnej i zebranych dowodów.

§ 38

1. Rozprawa rozpoczyna się od sprawdzenia obecności stron i świadków.
2. Nieobecność prawidłowo zawiadomionych stron nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy chyba, że ich obecność jest konieczna.
3. Rozprawa ulega odroczeniu w razie niestawienia się strony, która nie została prawidłowo zawiadomiona lub w razie usprawiedliwionego niestawiennictwa obwinionego.
4. Odroczenie rozprawy w innych przypadkach może nastąpić tylko z ważnych przyczyn.

§ 39

1. Po sprawdzeniu obecności rzecznik, wnioskodawca lub jego pełnomocnik, a w razie ich nieobecności protokolant odczytuje wniosek o ukaranie.
2. Rzecznik i wnioskodawca w postępowaniu przed sądami honorowymi działają od siebie niezależnie.

H.A. Kemp *103* *[Signature]*

§ 40

1. Po wysłuchaniu wniosku o ukaranie przewodniczący zarządza postępowanie dowodowe. W tym celu odbiera wyjaśnienia od obwinionego, przesłuchuje świadków i biegłych, bada dokumenty i przeprowadza inne niezbędne dowody.
2. Świadka przesłuchuje się podczas nieobecności świadków, którzy nie złożyli jeszcze zeznań.
3. W razie konieczności przesłuchania nieobecnego świadka, który mieszka na terenie właściwości innego sądu honorowego, zespół orzekający może zwrócić się do tego sądu honorowego o przesłuchanie świadka w drodze pomocy prawnej lub przesłuchać tego świadka w jego miejscu przebywania jeżeli wymagają tego względy prowadzonego postępowania, przez wyznaczonego członka składu orzekającego.

§ 41

1. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół, który powinien zawierać zwięzłe podanie wyjaśnień obwinionego, zeznań świadków i innych wyników postępowania dowodowego, wnioski i inne oświadczenia stron, jak również postanowienia zespołu orzekającego.
2. Protokół podpisuje przewodniczący zespołu i protokolant.

§ 42

1. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego i wysłuchaniu stron, przewodniczący zamyka rozprawę, po czym zespół orzekający przystępuje niezwłocznie do narady.
2. Przebieg narady i głosowanie jest tajne.
3. Narada i głosowanie odbywa się osobno, co do winy i co do kary.
4. Orzeczenia zespołu orzekającego zapadają większością głosów. Członek zespołu nie może wstrzymać się od głosu. Przewodniczący zespołu orzekającego głosuje ostatni. Przegłosowany członek zespołu ma prawo złożyć na piśmie zdanie odrębne wraz z uzasadnieniem.
5. Jeżeli w toku narady pojawi się potrzeba uzupełnienia materiału dowodowego, zespół orzekający otwiera rozprawę i uzupełnia postępowanie dowodowe.

§ 43

1. Zespół orzekający orzeka na podstawie przekonania opartego na ocenie wszystkich ujawnionych w toku rozprawy dowodów, kierując się postanowieniami Statutu, celami wychowawczymi oraz doświadczeniem życiowym.
2. Przy wymiarze kary bierze się pod uwagę stopień winy, społeczną szkodliwość i skutki przewinienia oraz zachowanie obwinionego przed i po popełnieniu przewinienia.
3. Jeżeli obwiniony dopuścił się kilku przewinień, wymierza się karę łączną za wszystkie przewinienia.

§ 44

Zespół orzekający wydaje orzeczenie na mocy którego:

- 1) uznaje obwinionego za winnego popełnienia zarzucanego mu przewinienia w całości lub części i wymierza stosowną karę lub odstępuje od jej wymierzenia,
- 2) uniewinnia obwinionego,
- 3) umarza sprawę, jeżeli zajdą okoliczności określone w § 27 ust. 5 pkt 2 Regulaminu.

§ 45

1. Orzeczenie powinno być sporządzone na piśmie i zawierać:
  - 1) określenie sądu honorowego oraz imiona i nazwiska członków zespołu orzekającego i protokolanta,
  - 2) datę rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia,
  - 3/ określenie wnioskodawcy,

M.A. Kuryś
Sędzia

- 4) imię i nazwisko oraz funkcje obwinionego,
  - 5) przytoczenie przewinienia zarzuconego we wniosku o ukaranie,
  - 6) rozstrzygnięcie co do winy i kary ze wskazaniem naruszonych przepisów lub zasad,
  - 7) podpisy wszystkich członków zespołu orzekającego nie wyłączając członka przegłosowanego.
2. Do orzeczenia dołącza się uzasadnienie które powinno być sporządzone na piśmie w terminie 30 dni od dnia jego ogłoszenia i zawierać:
    - 1) opis ustalonego stanu faktycznego,
    - 2) wskazanie, jakie zarzuty sąd uznał za udowodnione, a jakie za nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych,
    - 3) przytoczenie okoliczności, które sąd miał na względzie przy wymiarze kary lub odstąpieniu od ukarania.
  3. Uzasadnienie sporządza i podpisuje przewodniczący zespołu orzekającego.

§ 46

1. Orzeczenie ogłasza się bezpośrednio po naradzie, po czym przewodniczący zespołu podaje ustnie najważniejsze motywy rozstrzygnięcia oraz poucza strony o trybie i terminie wniesienia odwołania.
2. Ogłoszenie orzeczenia jest jawne.
3. W uzasadnionych przypadkach ogłoszenie orzeczenia może być odroczone z ważnych względów do 14 dni, przy czym nowy termin ogłoszenia orzeczenia powinien być podany na rozprawie.
4. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom niezwłocznie po jego sporządzeniu.

ROZDZIAŁ V POSTĘPOWANIE ODWOŁAWCZE I ZAŻALENIOWE

§ 47

1. Od orzeczenia kończącego postępowanie w pierwszej instancji przysługuje stronom odwołanie do sądu honorowego drugiej instancji. W odwołaniu można zaskarżyć całe orzeczenie lub jego część.
2. Odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od daty doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem.
3. Odwołanie wnosi się na piśmie w dwóch egzemplarzach do sądu odwoławczego za pośrednictwem sądu honorowego, który wydał zaskarżone orzeczenie.
4. Odwołanie powinno zawierać oznaczenie zaskarżonego orzeczenia, wskazanie czy zaskarżenie dotyczy całości wyroku czy też jego części, zwięzłe uzasadnienie zarzutów, wnioski oraz podpis odwołującego się.
5. Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie orzeczenia.

§ 48

1. Przewodniczący sądu honorowego, który wydał zaskarżone orzeczenie po stwierdzeniu, że odwołanie zostało wniesione we właściwym terminie przez uprawnioną osobę, nadaje bieg odwołaniu, w szczególności przekazuje w terminie 14 dni akta sprawy sądowi odwoławczemu, o czym zawiadamia strony.
2. Przewodniczący sądu honorowego, który wydał zaskarżone orzeczenie, wydaje w terminie 14 dni postanowienie o odmowie przyjęcia odwołania, jeżeli zostało wniesione po upływie terminu określonego w § 47 ust. 2 Regulaminu lub zostało wniesione przez osobę nieuprawnioną. Na postanowienie o odmowie przyjęcia odwołania przysługuje zażalenie.
3. Przewodniczący sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie, może przywrócić termin do wniesienia odwołania, jeżeli zwłoka jest usprawiedliwiona i nie została zawiniona przez odwołującego się. Na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia odwołania przysługuje zażalenie.

M.A. [signature]

§ 49

1. Przewodniczący GSH po otrzymaniu akt sprawy, przesyła odpis odwołania stronie przeciwnej i powołuje zespół orzekający.
2. Przewodniczący zespołu orzekającego wyznacza rozprawę odwoławczą, na którą wzywa strony, a w razie konieczności także świadków i biegłych, jak również może zażądać przedłożenia określonych dokumentów lub innych dowodów.
3. Rozprawę odwoławczą rozpoczyna ustne sprawozdanie, w którym przewodniczący lub inny członek zespołu orzekającego przedstawia przebieg dotychczasowego postępowania, treść zaskarżonego orzeczenia, przytoczone w odwołaniu zarzuty i wnioski, jak również informacje strony o dopuszczonych dowodach, które przeprowadza się w toku dalszej rozprawy.
4. Przed zakończeniem rozprawy odwoławczej przewodniczący zespołu udziela stronom głosu, przy czym pierwszy głos przysługuje stronie, która wniosła odwołanie. Jeżeli odwołanie zostało wniesione przez obie strony, pierwszy głos przysługuje rzecznikowi i wnioskodawcy.
5. Rozpoznanie sprawy przez GSH w uzasadnionych przypadkach może się odbyć na posiedzeniu niejawnym, na które nie wzywa się stron postępowania.
6. Zażalenia na postanowienia WSH rozpoznawane są przez GSH na posiedzeniu niejawnym.

§ 50

1. Zespół orzekający po rozpoznaniu odwołania:
  - 1) utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie,
  - 2) zmienia zaskarżone orzeczenie w całości lub w części i wydaje nowe orzeczenie,
  - 3) może uchylić zaskarżone orzeczenie w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez sąd honorowy pierwszej instancji, gdy orzeczenie zostało wydane z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jego rozstrzygnięcie. Przekazując sprawę GSH wskazuje jakie okoliczności WSH powinien wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy,
  - 4) uchyla zaskarżone orzeczenie i umarza postępowanie, gdy okaże się, że zachodzą okoliczności określone w § 27 ust. 5 pkt 2 Regulaminu.
2. Zespół orzekający może podwyższyć orzeczoną karę jedynie wówczas, gdy orzeczenie zostało zaskarżone przez rzecznika lub wnioskodawcę.

§ 51

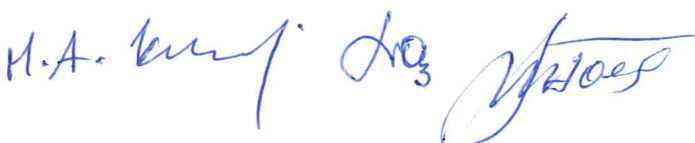
1. Orzeczenie wydane w postępowaniu odwoławczym jest ostateczne i prawomocne z chwilą ogłoszenia i podlega natychmiastowemu wykonaniu.
2. Orzeczenie wydane w postępowaniu odwoławczym jest uzasadniane z urzędu.
3. Po wydaniu orzeczenia sąd odwoławczy zwraca akta sądowi pierwszej instancji, pozostawiając w zbiorze kserokopię akt.

§ 52

W postępowaniu odwoławczym stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed sądem pierwszej instancji.

§ 53

1. Zażalenie przysługuje na postanowienie tylko w wypadkach przewidzianych w niniejszym Regulaminie.
2. Zażalenie wnosi się w nieprzekraczalnym terminie 14 dni od dnia ogłoszenia postanowienia, a jeżeli przepis nakazuje doręczenie postanowienia – od daty doręczenia.
3. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem organu, który wydał zaskarżone postanowienie.

4. Zażalenie na postanowienie przewodniczącego sądu – jeżeli przepis odrębny nie stanowi inaczej – rozpatruje trzyosobowy zespół orzekający danego sądu.
5. Zażalenie na postanowienie zespołu orzekającego podlega rozpoznaniu przez właściwy sąd odwoławczy.

ROZDZIAŁ VI WZNOWIENIE POSTĘPOWANIA

§ 54

1. Postępowanie zakończone prawomocnym orzeczeniem można wznowić, jeżeli po wydaniu orzeczenia wyjdą na jaw nowe okoliczności uzasadniające wznowienie, a nie znane przed zakończeniem postępowania.
2. Wniosek o wznowienie postępowania wnosi się do sądu honorowego, który wydał prawomocne orzeczenie w terminie 30 dni od chwili uzyskania wiadomości o przyczynie uzasadniającej wznowienie.
3. Przewodniczący sądu honorowego wydaje postanowienie o wznowieniu lub o odmowie wznowienia postępowania. Na postanowienie o odmowie wznowienia postępowania przysługuje zażalenie do danego sądu.
4. Wznowione postępowanie toczy się na zasadach ogólnych.

ROZDZIAŁ VII WYKONANIE ORZECZEŃ I ZATARCIE KARY

§ 55

Sąd honorowy, w którym zapadło prawomocne orzeczenie, przesyła niezwłocznie jego odpis, z informacją o wykonalności, do właściwego prezydium zarządu Związku.

§ 56

1. Prawomocne orzeczenie o ukaraniu podlega niezwłocznemu wykonaniu.
2. Czynności zmierzające do wykonania prawomocnego orzeczenia podejmuje prezes właściwego zarządu Związku.

§ 57

1. Kara upomnienia lub nagany ulega zatarcu po upływie 2 lat licząc od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.
2. Z chwilą zatarcia kary uważa się ją za niebyłą, a z akt usuwa się wszelkie dokumenty dotyczące ukarania.

ROZDZIAŁ VIII PRZEPISY KOŃCOWE

§ 58

W sprawach nie uregulowanych w niniejszym regulaminie dotyczących postępowania przed sądami honorowymi stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego i administracyjnego.

§ 59

Kadencja sądów honorowych i ich rzeczników trwa pięć lat i kończy się z chwilą wyboru nowych sądów honorowych i rzeczników.

